לְקַח הַקֶּמַח מִן הַכְּלִי אַף עַל פִּי שֶׁעוֹשֶׂה גֻּמָּא בַּקֶּמַח (ר"ן פרק קמא דביצה (ה. ד"ה מיהו) ופרק כירה (שבת יח. ד"ה מיהו)):

ב (ה) [ב]אֵין מְרַקְּדִין הַקֶּמַח בְּתְחִלָּה (ו) אֶפְלוּ עַל יְדֵי שְׁנוּי. [ג]אֲבָל אִם רִקְּדוֹ מֵאֶתְמוֹל (ז) וְנָפַל בּוֹ צְרוֹר אוֹ קֵיסָם וְרוֹצֶה לְרַקְּדוֹ פַּעַם שֵׁנִית, (ח) מֻתָּר (ט) אַף בְּלֹא שְׁנוּי. הַגָּהָה: (י) וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּמֻתָּר לְטֹל הַצְּרוֹר אוֹ הַקֵּיסָם בְּיָדוֹ, (יא) אֲבָל יֵשׁ (ג) מַחְמִירִין (יב) וְאוֹסְרִין (המגיד פרק ג' (ה"ז)). וְאִם לֹא נָפַל בּוֹ דָּבָר אֶלָּא שֶׁרוֹצֶה לְרַקְּדוֹ שֵׁנִית כְּדֵי שֶׁיְּהֵא הַפַּת נָאָה, (יג) [ד]צָרִיךְ שְׁנוּי קָצָת (יד) כְּגוֹן עַל גַּבֵּי (ג) שֻׁלְחָן. הַגָּהָה: וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לַעֲשׂוֹת עַל יְדֵי אֵינוֹ יְהוּדִי אֶפְלוּ תְּחִלַּת הָרְקִידָה, (טו) אִם יְשָׁנָהּ (טז) קָצָת (בית יוסף (ד"ה ומן מרקדין)): [ג]הַלֶּשׁ עַסָּה בְּיוֹם טוֹב (יז) יָכוֹל לְהַפְרִישׁ מִמֶּנָּה חַלָּה, * וְלְהוֹלִיכָהּ לַכֹּהֵן (ד) (שָׁרֵי (יח) אֶפְלוּ הִפְרִישָׁהּ מֵאֶתְמוֹל). [ו]אֲבָל עָסָה

ב הרא"ש שם (פ"ג סי' טז). **ג** ברייתא שם (ע"ב) וכאנא קאמא. **ד** מעבדא דאמוראי שם. **ה** שם בגמרא ל"ז (ע"א). **ו** שם ט' (ע"א) וכאבוה דשמואל וכדעת רב הפוסקים.

בַּאֵר הֵיטֵב

ב (ג) מַחְמִירִין. עַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ סִימָן שי"ט סָעִיף ט"ז (ס"ק יט), וְעַיֵּן ט"ז (סק"ג): (ג) שֻׁלְחָן. דְּבָחֹל דַּרְכּוֹ לִנְפּוֹת עַל גַּבֵּי עֲרֵיבָה. וְאִם כֵּן מִי שֶׁדַּרְכּוֹ לִנְפּוֹת בְּשַׁבָּת. יֶם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"א סי' לז). וְנִרְאֶה לִי דְּוַקָא כְּשֶׁנָּאֶפֶת, וּכְשֶׁהִיא חַי לֹא **ג** (ד) שָׁרֵי. אֶפְלוּ בְּחֹל עַל גַּבֵּי שֻׁלְחָן צָרִיךְ שְׁנוּי אַחֵר. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה):

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

תצ"ח סָעִיף ט"ז (משנ"ב ס"ק פג) וְלֹא בְּפֵרוֹת וּבְדָבָר מַאֲכָל: **ב** (ה) אֵין מְרַקְּדִין וְכוּ'. דְּכָל מְלָאכוֹת שֶׁקָּדֵם לִישָׁה אֲסָרוּם חֲכָמִים מִפְּנֵי שָׁהֳדָךְ לַעֲשׂוֹתָם לְזְמַן מֻרְבֶּה, וּלְכַמָּה פּוֹסְקִים מִדְּאוֹרַיְתָא אֲסוּרִים וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ה (משנ"ב ס"ק יג), וַאֲפִלּוּ לֹא (ה) הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְרַקֵּד מֶעֶרֶב יוֹם טוֹב: (ו) **אֶפְלוּ עַל יְדֵי שְׁנוּי.** וּכְמוֹ בְּכָל מְלָאכוֹת הָאֲסוּרוֹת בְּיוֹם טוֹב דַּאֲפִלּוּ בְּשִׁנּוּי אָסוּר וּכְמוֹ שֶׁנִּתְבָּאֵר לְעֵיל בְּסִימָן תצ"ה בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם): (ז) **וְנָפַל בּוֹ צְרוֹר וְכוּ'.** הַיְנוּ (ו) בְּיוֹם טוֹב, דְּאִי מֶעֶרֶב יוֹם טוֹב הָיָה לוֹ לְרַקֵּד מֵאֶתְמוֹל וְאֵינוֹ מֻתָּר כִּי אִם עַל יְדֵי שְׁנוּי [עוֹלַת שַׁבָּת (סק"ב)]: (ח) **מֻתָּר.** שֶׁהֲרֵי (ו) אֵין כַּוָּנָתוֹ לְרַקֵּד כְּדֵי לִיפּוֹת הַקֶּמַח אֶלָּא כְּדֵי לְבָרֵר עַל יְדֵי זֶה הַצְּרוֹרוֹת וְהַקַּיְסָמִין שֶׁיִּשָּׁאֲרוּ בַּבְּרָה אַחַר נְפִילַת הַקֶּמַח דֶּרֶךְ הַנְּקָבִים, וְזֶה לֹא אָסְרוּ חֲכָמִים שֶׁהֲרֵי נָפַל בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא וְכַנַּ"ל. וְאֵינוֹ דּוֹמֶה לְהָא דְּמַבְאָר לְקַמָּן בְּסִימָן תק"י סָעִיף ב' דְּאָסוּר לְבָרֵר קְטָנִיּוֹת מִתּוֹךְ פְּסֹלֶת שֶׁלָּהֶן בְּנָפָה וּכְבָרָה וְזֶה בְּרוּרֵי אָסוּר (ט) אֶפְלוּ בִּלְקִיחָן מִתּוֹךְ הַחֲנָנִי הַמְפֻזָּרוּ בְּיוֹם טוֹב גּוּפָא וְלֹא הָיָה יָכוֹל לְבָרְרָן מֶעֶרֶב יוֹם טוֹב], דְּהָתָם דֶּרֶךְ הַמְּלָאכָה לַעֲשׂוֹתָהּ לִזְמַן מְרֻבֶּה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא שֶׁהַקֶּמַח כְּבָר מִבְּעוֹד יוֹם נִבְרַר מֵהַסַּפִּין וְאֹרֶז שֶׁנָּפַל בּוֹ צְרוֹר אוֹ קֵיסָם (ט) מִנְּכַר לְכָל שֶׁהוּא לְצָרְכּוֹ שָׁעָה לְאֲפוּתָהּ בְּיוֹם טוֹב וְשָׁרֵי: (ט) **אַף בְּלֹא שְׁנוּי.** [א]וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּגַם בָּזֶה בְּעֵי שְׁנוּי [בַּ"ח (ס"ב), וְהֶבְיאוֹ הָאֲלִיָּה רַבָּה (סק"ד)]. וְעַיֵּן בְּחַיֵּי אָדָם (כלל פד ס"ב) שֶׁדַּעְתּוֹ דְּבָזֶה שְׁנוּי גָּמוּר כְּגוֹן לְרַקֵּד בְּאֶחוֹרֵי הַנָּפָה אוֹ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם]. וְכֵן הַדִּין מְצוֹת בְּיוֹם טוֹב וְצָרִיךְ לְרַקֵּד הַקֶּמַח הַנִּטְחָן מִן הַפְּרוּרִין [א]יְרַקֵּד עַל יְדֵי שְׁנוּי [דְּהַיְנוּ אֶחוֹרֵי הַנָּפָה לְדַעַת הַחַיֵּי אָדָם]: (י) **וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּמֻתָּר וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף זֶה מֻתָּר, (י) וְהוּא הַדִּין דְּמֻתָּר עַל יְדֵי רִקּוּד וּכְדַעַת הַמְחַבֵּר: (יא) **אֲבָל יֵשׁ מַחְמִירִין.** דְּכֵיוָן דְּגַם (יא) בַּחֹל דֶּרֶךְ לְטֹל צְרוֹר בְּיָד הֲוֵי לֵיהּ כְּבוֹרֵר. וּלְדַעָה זוֹ הוּא הַדִּין דְּאֵין לְטֹל בְּיָד הַפְּרוּרִין הַגְּדוֹלִים מִתּוֹךְ הַקֶּמַח הַנִּטְחָן כְּשֶׁדֶּךְ מְצוֹת בְּיוֹם טוֹב [חַיֵּי אָדָם (שם)]: (יב) **וְיֵשׁ אוֹסְרִים.** הַיְנוּ לְעִנְיַן לְטֹל צְרוֹר בְּיָד (יב) אֲבָל עַל יְדֵי הַרְקָדָה גַּם הֵם מוֹדִים לְדַעַת הַמְחַבֵּר דְּשָׁרֵי, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּסִ"ק ט' דְּעַת הַב"ח. וְנָכוֹן לִנְהֹג כְּדַעָה זוֹ [פְּרִי חָדָשׁ]. וְהוּא הַדִּין אִם נָפְלוּ זְבוּבִים לְתוֹךְ הַכּוֹס לֹא יָסִיר אוֹתָם לְחוּד אֶלָּא צָרִיךְ שֶׁיִּזָּקֵק מִן הַמַּשְׁקֶה גַּם כֵּן עִמָּהֶם [ט"ז (סק"ג)]. [ג]וְהוּא הַדִּין הַשּׁוֹתֶה שֵׁכָר וּכְתַחְתִּיתוֹ יֵשׁ שְׁמָרִים יִנָּיחַ מְעַט שֵׁכָר עַל הַשְּׁמָרִים [פְּרִי מְגַדִּים (משז"ז סק"ג)]: (יג) **צָרִיךְ שְׁנוּי קָצָת.** אַף דְּהוּא בְּאֹכֶל נָפֶשׁ, (יג) הֲרֵי אָפְשָׁר הָיָה לוֹ לְרַקֵּד מֵאֶתְמוֹל. וְגַם דָּזֶה מְחֻלָּק בְּרְקִידָה רִאשׁוֹנָה, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּנָפַל צְרוֹר אוֹ קֵיסָם הַנַּ"ל יוֹדְעִין הַכֹּל שֶׁהִרְקוּד הוּא רַק לְצָרְכּוֹ שָׁעָה שֶׁיִּפֹּל הַצְּרוֹר וְהַקֵּיסָם, וְגַם דְּלֹא סַגִּי בְּלָאו הָכִי וּמְמַנַּע מִשְּׂמְחַת יוֹם טוֹב [חַיֵּי אָדָם (כט: ד"ה ודרש)]: (יד) **כְּגוֹן עַל גַּבֵּי הַשֻּׁלְחָן.** דְּחֹל הַדֶּרֶךְ לִנְפּוֹת עַל גַּבֵּי תֵּבָה אוֹ עֲרֵבָה. (יד) וְאִם דַּרְכּוֹ שֶׁל אָדָם זֶה לִנְפּוֹת גַּם בַּחֹל עַל שֻׁלְחָן יַעֲשֶׂה (טו) שְׁנוּי אַחֵר, וְכָל שֶׁכֵּן אִם יְנָפֶּה עַל גַּב הַנָּפָה (טו) מִצַּד הַשֵּׁנִי דְּשָׁרֵי. וְכָתְבוּ הָאַחֲרוֹנִים דְּכָל זֶה אִם הַנָּפָה הַשְּׁנִיָּה אֵין נְקָבֶיהָ קְטַנִּים מִנָּפָה רִאשׁוֹנָה וְכָל מַה שֶּׁיָּצָא בְּרִאשׁוֹנָה יֵצֵא בַּשֵּׁנִיָּה, (יז) אֲבָל בְּהָיְתָה הַנָּפָה הַשְּׁנִיָּה עִם נְקָבִים דַּקִּים בְּרַבֵּי אָסוּר, שֶׁהֲרֵי יִשָּׁאֵר הַקֶּמַח הָעֵב בְּנָפָה וְיֵצֵא הַדַּק וּכְהַרְקָדָה הָרִאשׁוֹנָה דְּמֵי. וְכָתַב בְּמַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק"ג) דְּלִפְעִמִים זֶה אֵפְלוּ בִּזְמַנֵּנוּ שֶׁהַקְּמָחִים נִרְקָדִים בְּבֵית הָרֵחַיִם (יח) מִכָּל מָקוֹם אֵין לְהַרְקִידָם עוֹד הַפַּעַם בְּבַיִת אֲפִלּוּ עַל יְדֵי שְׁנוּי, שֶׁהֲרֵי אָנוּ רוֹאִין שֶׁהִרְקוּד בְּבֵית הָרֵחַיִם אֵינוֹ מוֹצִיא כָּל הַפְּסֹלֶת וְהַנָּפָה שֶׁבְּבַיִת מוֹצִיא, וּכְהַרְקָדָה רִאשׁוֹנָה דְּמֵי: (טו) **אִם יְשָׁנָהּ וְכוּ'.** לְפִי שֶׁיֵּשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל מַמְחִיר אֲפִלּוּ עַל יְדֵי עַכּוּ"ם [פְּרִי מְגַדִּים (סק"ד)]: **ג** (יז) **יָכוֹל לְהַפְרִישׁ וְכוּ'.** אַף עַל גַּב דְּאֵין מְגַבְּיהִין תְּרוּמוֹת וְכוּ' בְּיוֹם טוֹב (סי' תקכ"ד ס"א) מִשּׁוּם דְּנִרְאֶה כְּמְתַקֵּן אוֹ כְּמְקַדֵּישׁ, בְּלֹשׁ בְּיוֹם טוֹב לֹא גָּזְרוּ, וַאֲפִלּוּ בְּאֵין לְפָנָיו כֹּהֵן (כ) אוֹ בְּמָקוֹם שֶׁהַחַלָּה נִשְׂרָפֶת, דְּכֵיוָן דְּמֻתָּר לָלוּשׁ לְכַתְּחִלָּה בְּיוֹם טוֹב (כא) מִשּׁוּם דְּפַת חַמָּה עֲדִיף טְפֵי, הַתִּירוּ לוֹ גַּם כֵּן לְתַקֵּן עִסָּתוֹ וּלְהוֹצִיאָהּ מִידֵי טָבֵל: (יח) **אֲפִלּוּ הִפְרִישָׁהּ מֵאֶתְמוֹל.** וְלֹא אָמְרִינַן הָיָה לוֹ לְהוֹלִיכָהּ מֵאֶתְמוֹל. וַאֲפִלּוּ צָרִיךְ לְהַעֲבִירָהּ

בָּאוּר הֲלָכָה

אַף מִבְּהֵמָה חוֹלֶבֶת בְּמָקוֹם מְנִיעַת שְׁמִחַת יוֹם טוֹב, וּמִכָּל מָקוֹם אִם אֶפְשָׁר זֶה עַל יְדֵי עַכּוּ"ם בְּוַדַּאי טוֹב יוֹתֵר:

ג * **וְהוֹלִיכָהּ לַכֹּהֵן.** הֶרֶב יָם שֶׁל שְׁלֹמֹה (פ"א סי' לז) **כָּתַב דְּכָפִי שֶׁהוֹכִיחוּ הַתּוֹסָפוֹת** (יב: ד"ה אין מוליכין) **דְּלֹבֶית שַׁמַּאי דְּאֵין מוֹלִיכִין מַתָּנוֹת לְכֹהֵן הוּא הַדִּין אִם בָּא לְבֵיתוֹ שֶׁאָסוּר לִתֵּן לוֹ אֶלָּא אִם כֵּן בְּרֶגֶל אָצְלוֹ לֶאֱכֹל תְּדִיר, אִם כֵּן הוּא הַדִּין אַף לְבֵית הִלֵּל דְּמוֹלִיכִין בְּכָל מָקוֹם, מִכָּל מָקוֹם הֵיכָא דְּגַם בֵּית הִלֵּל מוֹדוּ דְּאֵין מוֹלִיכִין כְּגוֹן שֶׁמְּפַסִּיק רְשׁוּת הָרַבִּים אוֹ כַּרְמְלִית

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ב (ס) פּוֹסְקִים: (ו) ר"ן (טו. ד"ה ת"ר אין שונין): (ז) הַגְּרַ"ז (ס"ד): (ח) בֵּית מֵאִיר: (ט) כֵּן מַשְׁמַע בְּחִדּוּשֵׁי הָרַאֲ"ה (כט: ד"ה ודרש), וּכְזָה מְתֻרָּץ קֻשְׁיַת הַבֵּית מֵאִיר מִסִּימָן תק"י (ס"ב) דְּאָסְרוּ שָׁם בְּקִטְנִיּוֹת בְּנָפָה וּכְבָרָה: (י) כֵּן מוּכָח מִדְּבָרֵי מֹשֶׁה (סק"א): (יא) חַיֵּי אָדָם (כלל פב ס"ג). וּמִתֻּרָץ בָּזֶה מַה שֶּׁהִקְשׁוּ הַשַּׁ"ז (סק"ג) וּמֵאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ב) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק"ב) מַהָא דְּסִימָן תק"י דְּמֻתָּר בְּיָד. וְהַגְּרַ"ז (קו"א סק"א) כָּתַב לְחַלֵּק בֵּין חִטִּים וּקְמָחִים לִקְטָנִיּוֹת, דִּקְטָנִיּוֹת אֵין דֶּרֶךְ לְבָרֵר בְּיָד אֶלָּא לְיוֹמוֹ. וְכֵן כָּתַב בָּאֱמֶת הָרַאֲ"ה בְּחִדּוּשָׁיו (יג. ד"ה אמר) וְכֵן מוּכָח קָצָת בְּסוּגְיָא דַף י"ג עַמּוּד א' דְּיֵשׁ חִלּוּק בֵּין דָּגָן לִקְטָנִיּוֹת: (יב) כֵּן מוּכָח מִמַּחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק"ג) וְהַגְּרַ"ז (ס"ד) וּבֵית מֵאִיר. וּמַה שֶּׁנִּרְאֶה בְּפֵנִים הַמַּגִּיד הַיְנוּ מַה שֶּׁפָּרַשׁ בְּדִבְרֵי הָרַאֲבַ"ד (פ"ג ה"י) [אֲבָל הוּא לְעַצְמוֹ סוֹבֵר בְּדַעַת הָרַמְבַּ"ם דְּהַכֹּל שָׁרֵי]. וְהָנֵּה בַּלְּבוּשׁ מַשְׁמַע דְּהֵיכִי מַתִּירִין סוֹתְרִין כְּדַעַת הַכֹּל בּוֹ (סי' נח) בְּשֵׁם הָרַאֲבַ"ד דִּבְצְרוֹר וְקֵיסָם אָסוּר בְּכָל גְּוָנֵי בֵּין לְטֹל אוֹתָן כְּבוֹרֵר אוֹכֵל מִן הַפְּסוֹלֶת [הַמשנ"ב בְּיאוּר שם (ס"ק נה) דְּמִירֵי בְּעוּשׂה כְּדֵי לְשׁתּוֹת לְאַחַר זְמַן], וְכֹל שֶׁבְּשַׁבָּת מוּתָּר לְבָרֵר כְּדֵי לֶאֱכֹל לְאַלְתַּר, בְּיו"ט מוּתָּר לְבָרֵר אַף כְּדֵי לְהָנִיחַ, כְּמוֹ שֶׁמְּצִינוּ בְּקִטְנִיּוֹת (עַיֵּן לְקַמָּן סִי' תקי ס"ב וּבְמִשְׁנַ"ב סק"ז), וְנִרְאֶה דְּהוּא הַדִּין בְּדִדְמֵי לֵיהּ - בְּשׁוּתָּה שֵׁיכָר, שֶׁלִּדְבָרֵי הַשּׁוּ"ע הָרַב אֵין צָרִיךְ לְשַׁיֵּר מֵעַט מֵהַשֵּׁיכָר סָמוֹךְ לְשִׁמּוּרִים מִבַּ' הַטְּעָמִים הַנַּ"ל. **ד]** בְּשׁוּ"ע הָרַב (ס"ג) כָּתַב שִׁישׁ לְהַתִּיר לְדִקֵּד ע"י נָכְרִי אִם יֵשְׁנוּ קְצָת, לְפִי שִׁישׁ מִי שֶׁאוֹמֵר שֶׁאֲפִלּוּ יִשְׂרָאֵל מוּתָּר לְדִקֵּד ע"י שִׁינּוּי קְצָת, לָכֵן יֵשׁ לִסְמוֹךְ עַל דִּבְרֵי לְהַקֵּל ע"י נָכְרִי.

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁוּ"ע הָרַב לֹא הֵבִיא שִׁיטַת הַמַּחְמִירִין. **ב]** וּבְשׁוּ"ע הָרַב (קו"א סק"א) כָּתַב דְּהוּי כְּהַרְקָדָה רִאשׁוֹנָה וּמִמֵּילָא אָסוּר אֲפִלּוּ ע"י שִׁינּוּי גָּמוּר. **ג]** בְּשׁוּ"ע הָרַב לְקַמָּן (סִי' תקי קו"א סק"ד) כָּתַב עַל הַדִּין הַמְבֹאָר בְּשׁוּ"ע בְּהַל' שַׁבָּת (סִי' שיט ס"י"ד) בְּשׁוּפָר יֵין מִכְּלֵי שְׁצָרִיךְ לְשַׁיֵּר מֵעַט מֵהַיַּיִן כְּשִׁיגִיעַ סָמוֹךְ לְשִׁמּוּרִים כְּדֵי שֶׁלֹּא יְהֵא בּוֹרֵר, שֶׁבְּיו"ט פְּשִׁיטָא דְּשָׁרֵי כֵּיוָן שֶׁלֹּא הֵיָה אֶפְשָׁר לְבָרֵר בְּעֶרֶב יו"ט, שֶׁהֲרֵי רַק בְּיו"ט כְּשֶׁשָּׁתָה מֵהַכְּלֵי הַגִּיעַ לְשִׁמּוּרִים הַמְצוּיִים בְּתַחְתִּית הַכְּלִי. עוֹד כָּתַב שֶׁאַף בְּשַׁבָּת מוּתָּר כְּשֶׁעוֹשֶׂה כֵּן כְּדֵי לִשְׁתּוֹת לְאַלְתַּר דְּהוֵי

עון והדר
Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

(כה) וְאִם רוֹצֶה יוֹכַל (מ) לְלוּשׁ (כו) עוֹד עִסָּה אַחַת בְּיוֹם טוֹב (כז) וְיַצְרֵפֵם יַחַד, וַיַּפְרִישׁ מֵאוֹתָהּ עִסָּה גַּם עַל מַה שֶּׁלָּשׁ מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב. (הגהות מיימוני (דפוס קושטא) פרק ג׳ (ה״ט) ומרדכי פרק אלו עוברין (ספסיס ס׳ תקנ״ו) ובית יוסף (ד״ה כתב הגהות מיימון) בשם תוספות פרק קמא דביצה (ט. ד״ה גענג״ן): ד זַּהֲמַפְרִישׁ חַלָּה בְּיוֹם טוֹב (כח) וְהִיא (ט) טְמֵאָה, (י) [ו] (כט) לֹא יֶאֱפֶה אוֹתָהּ וְלֹא יִשְׂרְפֶנָּה (ל) שֶׁאֵין שׂוֹרְפִין קָדָשִׁים בְּיוֹם טוֹב, * אֶלָּא (לא) מַנִּיחָהּ עַד הָעֶרֶב וְשׂוֹרְפָהּ: ה חַמֵּתֶר לַעֲשׂוֹת בְּיוֹם טוֹב פִּתִּין גְּדוֹלִים, (לב) וְלֹא חֲיִישִׁינַן

ז נִתְבָּאֵר בְּמַה דְּצַיַּנְתִּי לְעֵיל בְּסִימָן תנ״ז סָעִיף ב׳. ח בְּרֵישָׁא בְּיֵצָה כ״ב (ע״ב) וּבְכִירַת הַלֵּל.

בַּאֵר הֵיטֵב

עַיֵּן שָׁם. [אֲבָל בְּסֵפֶר אֲלִיָּה רַבָּה (סק״י) צָדַד לְהַתִּיר, גַּם בְּסֵפֶר עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ לְרַשְׁבָּ״א (בית מועד ש״א סי׳ י) מַתִּיר]: (מ) לָלוּשׁ. וְדַוְקָא כְּשֶׁצָּרִיךְ לְפַת חַמָּה. מִרְדְּכַי, מָגֵן אַבְרָהָם (ס״ק יא): ד (ט) טְמֵאָה. כְּגוֹן בְּזִמַּן הַזֶּה שֶׁכֻּלָּנוּ טְמֵאִין: (י) לֹא יֶאֱפֶה. לְפִי שֶׁאָסוּר לְאָכְלָהּ, וְאָסוּר גַּם כֵּן לְטַלְטְלָהּ. וְכָתַב הַט״ז (סק״ח) וְצָרִיךְ

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ד [ו] לֹא יֹאפֶה. וְעַיֵּן בְּשַׁאֲגַת אֲרִיֵה סִימָן ס״ג דְּמַסְיק לְהַתִּיר לֶאֱפוֹת בְּלֹא קְרִיאַת שֵׁם חַלָּה:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

לְחַלֵּק הַחַלָּה מִן הָעִסָּה שֶׁהָרֵי אָסוּר לוֹ לְהַפְרִישׁ. (לו) וְעוֹד שֶׁחַלֶּק הַחַלָּה בְּזִמַּן הַזֶּה הוּא דָּבָר מֻעָט וְלֵיכָא תּוֹסֶפֶת טָרְחָא בְּשִׁבְילוֹ. וְיֵשׁ מַחְמִירִים וְאוֹמְרִים (לו) דְּכֵיוָן דְּלָשׁ מֵאֶתְמוֹל וְאִתְמוֹל הָיָה אֶפְשָׁר לְחַלְּקוֹ וּלְהַפְרִישׁ חֶלֶק חַלָּה, לֹא שָׁרִינַן לַהּ בְּיוֹם טוֹב לֶאֱפוֹת כָּל הָעִסָּה מִשּׁוּם חֶלֶק חַלָּה שֶׁיֵּשׁ בּוֹ שֶׁנֶּאֱפֵית שֶׁלֹּא לְצָרְךְ יוֹם טוֹב. (לז) וְיֵשׁ לְחוּשׁ לָזֶה שֶׁלֹּא לֶאֱפוֹת כָּל הָעִסָּה וְרַק שֶׁיִּשְׁאִיר (לח) קְצָת עִסָּה שֶׁלֹּא לֶאֱפוֹתָהּ עַד אַחַר יוֹם טוֹב, וּמַמְתִּין יַפְרִישׁ חַלָּה גַּם בְּעֵד עִסָּה הָרִאשׁוֹנָה. מֵיהוּ אִם עָבַר וְאָפָה (מ) בְּוַדַּאי מֻתָּר לוֹ לֶאֱכֹל וּלְהַנִּיחַ מֵעֵט שֶׁיַּפְרִישׁ מִזֶּה חַלָּה לְמוֹצָאֵי יוֹם טוֹב: (כה) וְאִם רוֹצֶה יוֹכַל וְכוּ׳. וּמַיְרֵי שֶׁצָּרִיךְ לָהּ (מ) אוֹ שֶׁרוֹצֶה לֶאֱכֹל פַּת חַמָּה, וּלְהֶכִי לֹא אִכְפַּת לָן אִם אַגְּבָהּ מְתַקֵּן גַּם עִסָּה הָרִאשׁוֹנָה, וַאֲפִלּוּ בְּחַלַּת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל (מכ) יְכוֹל לַעֲשׂוֹת עֵצָה זוֹ: (כו) עוֹד עִסָּה. וְדַוְקָא בְּיֶשׁ בָּהּ שִׁעוּר חַלָּה, אֲבָל בְּאֵין בָּהּ כַּשִּׁעוּר אֶלָּא תְּמִצְרָפָהּ עִם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁיֶּשׁ בָּהּ, אָסוּר, דְּדָמֵי כְּמַאן דְּמַפְרִישׁ חַלָּה מֵעִסָּה שֶׁנִּפְלְשָׁה מֵעֶרֶב יוֹם טוֹב [מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (ס״ק י״א) וּפְרִי מְגָדִים (א״א) וְיַד אֶפְרַיִם]. (מג) וְיֵשׁ מְקִלִּין דַּאֲפִלּוּ אֵין בָּהּ כַּשִּׁעוּר וְעַל יְדֵי צְרוּף סַל, וּבְמָקוֹם הַדְּחַק יֵשׁ לְהָקֵל: (כז) וַיַּצְרֵפֵם יַחַד. לְפִי מַה (מד) שֶׁפָּסַק הַמְחַבֵּר בְּיוֹרֶה דֵּעָה סוֹף סִימָן שכ״ה שְׁתֵּי עִסּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם בְּכָל אַחַת שִׁעוּר חַלָּה אֵין צָרִיךְ לֹא צְרוּף כְּלִי וְלֹא נְגִיעָה אֶלָּא מַנִּיחַ שְׁתֵּיהֶן לְפָנָיו וּמַפְרִישׁ מִזֶּה עַל זֶה, וְהָכָא נַמִּי כֵּן אִם הָיָה בְּכָל אַחַת כַּשִּׁעוּר: ד (כח) וְהִיא טְמֵאָה. וְהוּא הַדִּין תְּרוּמָה וְחַלָּה (מה) שֶׁכַּלָּנוּ טְמֵאֵי מֵתִים: (כט) לֹא יֶאֱפֶה אוֹתָהּ. מִשּׁוּם דְּהִיא אֲסוּרָה בַּאֲכִילָה, (מו) וְהוּא הַדִּין שֶׁאֲסוּרָה הִיא בְּטִלְטוּל מִטַּעַם זֶה. וְאַף עַל פִּי כֵן (מז) מֵיד כְּשֶׁקָּרֵב לָהּ שָׁם חַלָּה וַעֲדַיִן הִיא בְּיָדוֹ קֹדֶם שֶׁהִנִּיחָהּ רַשַּׁאי לְטַלְטְלָהּ לְכָל מָקוֹם שֶׁיִּרְצֶה וּמַנִּיחָהּ שָׁם עַד חֹל הַמּוֹעֵד וְאָז שׂוֹרְפָהּ: (ל) שֶׁאֵין שׂוֹרְפִין וְכוּ׳. וְאַף עַל גַּב דְּשַׁרְתַּ חַלָּה טְמֵאָה (מח) מִצְוָה, מִכָּל מָקוֹם אֵינוֹ דּוֹחֶה יוֹם טוֹב שֶׁהוּא עֲשֵׂה וְלֹא תַּעֲשֶׂה: (לא) מַנִּיחָהּ עַד הָעֶרֶב וְשׂוֹרְפָהּ. וּמַשְׁמַע לְכָאוֹרָה דְּשׂוֹרְפָהּ בַּלַּיְלָה, אוֹ בְּחוֹל לָאָרֶץ בִּמְקוֹמוֹת שֶׁאֵין נוֹהֲגִים לְהַאֲכִילָהּ לִכְהֵן טָהוֹר מִשֶּׁמֵּאת קְרִי [דְּהֵינוּ גְּדוֹל שֶׁטָּבַל אוֹ קָטָן פְּחוֹת מִבֶּן תֵּשַׁע], אוֹ בִּמְקוֹם שֶׁאֵין כֹּהֵן לְפָנֵינוּ, אֲבָל אִם נוֹהֲגִין לָתֵת לְכֹהֵן וְיֵשׁ שָׁם כֹּהֵן מֻתָּר לוֹ לֶאֱפוֹתָהּ וְנִתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן תנ״ז (נ) וְאֵין בָּהּ טָרַח כָּל כָּךְ כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בִּפַּת קָטָן בַּעֲרֵיכַת כָּל אַחַת מֵהֶן הֲוֵה אָמֵינָא שֶׁיֵּשׁ לָחוּשׁ שֶׁיָּאֱפֶה יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ, וְהֵינוּ בְּאֹפֶן שֶׁאָסוּר (נא) וּכְגוֹן בְּתַנּוּר גָּדוֹל אוֹ בְּכַמָּה פְּעָמִים, דִּבְתַנּוּר קָטָן וּבְפַעַם אַחַת אֲפִלּוּ לֶאֱפוֹת יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ לִית לָן בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהַפַּת מִשְׁתַּבַּחַ עַל יְדֵי זֶה וּכְדִלְקַמָּן סִימָן תק״ז סָעִיף ו׳. וְהוּא הַדִּין שֶׁמֻּתָּר לוֹ לֶאֱפוֹת (נב) חֲרֵרִין דַּקִּים מְאֹד, אַף עַל גַּב דְּטָרַח הַרְבֵּה בַּעֲרֵיכַת וּבְלִישַׁת כָּל אַחַת

בְּאוּר הַלָּכָה

קְרֵבַן נְתַנְאֵל סַיִם עוֹד דְּאִם אֵין לוֹ כִּהֵן קָטָן יוּכַל לְהַפְרִישׁ פְּחוֹת מִכַּזַּיִת דְּאֵינוֹ עוֹבֵר עָלָיו בְּבַל יֵרָאֶה וְיִכָּפֵה עָלָיו כְּלִי עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב. וְקָשֶׁה דְּהָלֹא תֹּאמַר בַּהֲנָאָה כְּשֶׁגִּיעַ זְמַן אִסּוּר וְאֵיךְ יַפְרִישׁ חַלָּה מֵאִסּוּרֵי הֲנָאָה, וְכֵן מִשְׁמַע בְּפִשְׁיטוּת פְּסָקִים דַּף ל״ג (ע״א) תּוֹסְפוֹת דְּבוּר הַמַּתְחִיל תִּתֵּן, וְכֵן מִבְּאָר בְּצֵלָּ״ח שָׁם (ד״ה תודה״ תתן) דִּבְחַמֵּץ בְּפֶסַח לְדִידָן דְּקַיְימָא לָן דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה אֵין חֵל שׁוּם קְדֻשָּׁה עַל הַתְּרוּמָה, וְהָא דְּמַחְלִקִינַן בֵּין הָיְתָה שָׁעַת הַכֹּשֶׁר לְלֹא הָיְתָה הוּא רַק אֶלִּבָּא דְּרַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי דְּסָבִירָא לֵיהּ דְּאֵינוֹ אָסוּר בַּהֲנָאָה עַיֵּן שָׁם [וְכֵן כָּתַב בְּהַגָּהוֹת הָרֹא״ם (הורבי״ן) הַנַּדְפָּס בְּשַׁ״ס וִילְנָא וְעַיֵּן עוֹד בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר שָׁם], וְעַל כֵּן לֹא הָעְתַּקְתִּי דְּבָרָיו אֶלָּא בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה. וּמַה שֶּׁהֶלֵּה הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּבָרָיו מִשּׁוּם דְּחִיֵּב לְבַעֵר, מִשּׁוּם דְּאִי לָאו הָכִי אַף דְּאָסוּר בַּהֲנָאָה בְּפֶסַח יַשְׁהִנּוּ עַד אַחַר הַפֶּסַח וְשׁוּב אֵין אִסּוּר מֵהַתּוֹרָה. וְדִבְרֵי הַקַּרְבַּן נְתַנְאֵל אִי אֶפְשָׁר לְיַשֵּׁב בְּזֶה דְּגַם פְּחוֹת מִכַּזַּיִת חַיָּב לְבַעֵר מִדְּרַבָּנָן עַל כָּל פָּנִים בְּחֹל הַמּוֹעֵד וְאִם כֵּן אָסוּר לְהַשְׁהוֹתוֹ עַד אַחַר הַפֶּסַח וּבְתוֹךְ הַפֶּסַח הֲלֹא אָסוּר בַּהֲנָאָה כַּנַּ״ל וְאֵין חֵל עַל זֶה שֵׁם חַלָּה, וְגַם בַּקַּרְבַּן נְתַנְאֵל גּוּפֵיהּ כָּתַב דְּיַשְׁהֲנוּ רַק עַד מוֹצָאֵי יוֹם טוֹב כְּדִין חָמֵץ שֶׁנִּמְצָא בְּפֶסַח עַיֵּן שָׁם וְהֵיינוּ עַד חֹל הַמּוֹעֵד:

ד * אֶלָּא מַנִּיחָהּ עַד הָעֶרֶב וְשׂוֹרְפָהּ. **בְּמִשְׁנָה** (פסחים מו:) **אִיתָא וּמַנִּיחָהּ עַד הָעֶרֶב וּמִשְׁמַע גַּם כֵּן דְּשׁוֹרְפָהּ אָז. וְעַיֵּן הַגָּהוֹת ר׳ יְשַׁעְיָה פִּיק שֶׁעָמַד עַל זֶה מֵהָא דְּקַיְימָא לָן אֵין שׂוֹרְפִין קָדָשִׁים בַּלַּיְלָה וְאִם כֵּן לְכְאוֹרָה הוּא הַדִּין לִתְרוּמָה וְחַלָּה שֶׁנִּטְמְאוּ. אֲמְנָם בְּאֶמֶת גַּם מִמִּשְׁנָה פָּרָק בְּמֶה מַדְלִיקִין** (שבת פ״ב ע״ב) **נְמִי מִשְׁמַע לְכְאוֹרָה שֶׁשּׂוֹרְפִין תְּרוּמָה בַּלַּיְלָה** שֶׁהָרֵי אָמְרָה רַק שֶׁאֵין מַדְלִיקִין בְּשֶׁמֶן שֶׁרָפָה בְּיוֹם טוֹב אֲבָל בְּחֹל מַדְלִיקִין וּכְדִמְכְאוֹ גַּם בַּשַּׁ״ס שָׁם (כה.) וְהַדְלָקָה הוּא מִפְּתָמָא בַּלַּיְלָה וְאִם כֵּן אַף בְּחֹל אֵין לְהַדְלִיק וּמוּכָח דְּשׂוֹרְפִין בַּלַּיְלָה. **וּמְצָאתִי שִׁכְּבָר עָמְדוּ בָּזֶה הָרִאשׁוֹנִים וְהֵבִיאוּ יְרוּשַׁלְמִי** (שם) **בָּזֶה**, עַיֵּן רַמְבַּ״ן (ד״ה הא דאמרינן) וְרַשְׁבָּ״א (ד״ה הא דאמרינן) וְרִיטְבָ״א (ד״ה ומה ת״ל) וְחִדּוּשֵׁי הָרַ״ן (ד״ה בא הכתוב) שָׁם בְּדֶרֶךְ כ״ד עַמּוּד ב׳, וּבַמֶּהָרַ״ם חֲלָאוָה פְּסָחִים דַּף ג׳ (ע״א, ד״ה תל״ת ביום), וְעַיֵּן גַּם בְּתוֹסְפוֹת שַׁבָּת כ״ד עַמּוּד ב׳ בְּדִבּוּר הַמַּתְחִיל (עַד בֹּקֶר) [בֹּקֶר שְׁנַיִן]. אֲלָא דִּדְבְרֵי הִירוּשַׁלְמִי אֵינָם מוּבָנִים, גַּם תְּלֵי לָהּ שָׁם בְּמַאן דְּאָמַר (יבמות עב:) מִילָה שֶׁלֹּא בִּזְמַנָּהּ נָמוֹל בַּלַּיְלָה וְאַנַן לָא קַיְימָא לָן (יו״ד סי׳ רסכ ס״א) כְּהַאי מַאן דְּאָמַר, **וְצָרִיךְ עִיּוּן שָׁם בִּירוּשַׁלְמִי וּבִדְבָרֵי הָרִאשׁוֹנִים הַנַּ״ל:**

(לא) מַנִּיחָהּ עַד הָעֶרֶב וְשׂוֹרְפָהּ. וּמַשְׁמַע לְכְאוֹרָה דְּשׂוֹרְפָהּ בַּלַּיְלָה, וְהַיְנוּ דְּוַקָּא בִּמְקוֹמוֹת שֶׁאֵין נוֹהֲגִים לְהַאֲכִילָהּ לִכְהֵן טָהוֹר מִשֶּׁמֵּאת קְרִי [דְּהֵינוּ גְּדוֹל שֶׁטָּבַל אוֹ קָטָן פְּחוֹת מִבֶּן תֵּשַׁע], אוֹ בִּמְקוֹם שֶׁאֵין כֹּהֵן לְפָנֵינוּ, אֲבָל אִם נוֹהֲגִין לָתֵת לְכֹהֵן וְיֵשׁ שָׁם כֹּהֵן מֻתָּר לוֹ לֶאֱפוֹתָהּ וְנִתְבָּאֵר לְעֵיל סִימָן תנ״ז (נ) וְאֵין בָּהּ טָרַח כָּל כָּךְ כְּמוֹ שֶׁיֵּשׁ בִּפַּת קָטָן בַּעֲרֵיכַת כָּל אַחַת מֵהֶן הֲוֵה אָמֵינָא שֶׁיֵּשׁ לָחוּשׁ שֶׁיָּאֱפֶה יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ, וְהֵינוּ בְּאֹפֶן שֶׁאָסוּר (נא) וּכְגוֹן בְּתַנּוּר גָּדוֹל אוֹ בְּכַמָּה פְּעָמִים, דִּבְתַנּוּר קָטָן וּבְפַעַם אַחַת אֲפִלּוּ לֶאֱפוֹת יוֹתֵר מִמַּה שֶּׁצָּרִיךְ לִית לָן בָּהּ מִפְּנֵי שֶׁהַפַּת מִשְׁתַּבַּחַ עַל יְדֵי זֶה וּכְדִלְקַמָּן סִימָן תק״ז סָעִיף ו׳. וְהוּא הַדִּין שֶׁמֻּתָּר לוֹ לֶאֱפוֹת (נב) חֲרֵרִין דַּקִּים מְאֹד, אַף עַל גַּב דְּטָרַח הַרְבֵּה בַּעֲרֵיכַת וּבְלִישַׁת כָּל אַחַת

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לו) מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק״ו), וּמִשְּׁעַם דְּחַלַּת חוּץ לָאָרֶץ אֵין לָהּ שִׁעוּר עַיֵּן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן שכ״ב (סי״ד) וְסִימָן של״א (סי״ט), וּמְסַיֵּם בְּמַאֲמַר מָרְדְּכַי דְּלֹא גָּרַע מִפִּיקָּוֹן דַּ״ת סָעִיף י״ט דְּאִם יָכוֹל לְכַסּוֹת בְּדִקְיוֹרָה אַחַת שְׁאֵין צָרִיךְ לְהַרְבּוֹת וְכוּ׳ דְּשָׁרֵי וּכְמוֹ כֵן הָכָא עַיֵּן שָׁם: (לז) טַ״ז (סק״ו) וְאַלְיָה רַבָּה (סק״י) וּפְרִי חָדָשׁ. וּמְיַשֵּׁב בָּזֶה קַשְׁיַת מָגֵן אַבְרָהָם (סק״י) מִפִּימָן תנ״ז (ס״ב): (לח) פְּרִי חָדָשׁ וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (לט) מַחֲצִית הַשֶּׁקֶל (סק״י), וְכֵן הַסְכִּים בִּבְגְדֵי יֶשַׁע וְכֵן מְצָאתִי לְהַצַּ״ח (ס״ו), וְהַגְּרַ״ז דִּכְשֵׁם שֶׁמַּפְרִידִין אֲנוּ בְּאוֹכֶל וּמַיְנִי יוֹתֵר מִכְּדֵי שִׁעוּר [אַף עַל גַּב דְּבִכְדֵי שִׁעוּר הָיָה אָסוּר אַף דְּאֵינוֹ מַפְרִישׁ בְּיָדַיִם] וּמִשּׁוּם דִּלְא נִרְאֶה כְּמַפְרִישׁ, כְּמוֹ כֵן יֵשׁ לְהַתִּיר לְהַפְרִישׁ לְהֶדְיָא חֵלֶק עִסָּה מִקֹּדֶם וְלֹא הָוֵי בִּכְלַל אֵין מַגְבִּיהִין כַּיָּוֹן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ יוֹתֵר מִכְּדֵי שִׁעוּר: (מ) טַ״ז (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (מא) פּוֹסְקִים: (מב) אַחֲרוֹנִים: (מג) חֶמְדַּ מֹשֶׁה (סק״א) וּמְקוֹר חַיִּים (ביאורים סק״ג) בְּסִימָן תנ״ז וְהַגְּרַ״ז (ס״ו). וְהֵם הֵבִינוּ שֶׁמָּה שֶׁכָּתְבוּ הַתּוֹסְפוֹת (ט. ד״ה גלגל) מַצָּה אַחַת הֵינוּ כְּפִי הָרָגִיל שֶׁהִיא קְטַנָּה, וּלְדִבְרֵיהֶם נִיחָא מַה שֶּׁהִצְרִיךְ הָרַמְ״א צְרוּף. אֲבָל הַיַּד אֶפְרַיִם וְיִסְעַתְּ מְפָרְשִׁים דְּהַכַּוָּנָה שֶׁיִּהְיֶה בָּהּ כַּשִּׁעוּר וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּהַגָּהַת סְמַ״ק (סי׳ קצד אות יט). **וּלְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי נָכוֹן לְחוּשׁ לְדַעַת הַמַּחְמִירִין** וְכֵן מַשְׁמַע מִמָּגֵן אַבְרָהָם (סק״ק יב) דְּלֹא

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah